

Юркевич Олена Миколаївна,
доктор філософських наук, професор кафедри філософії
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
olenayurkevych@ukr.net

Павленко Жанна Олександрівна
кандидат юридичних наук, доцент кафедри філософії
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
zhannapavlenko4@gmail.com

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ЛОГІКИ ДЛЯ ЮРИСТІВ З УРАХУВАННЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЗНПК

Починаючи з 2016 року за спеціальністю 081 «Право» для диференціації бакалаврів за рівнями сформованості в них загальних навчальних правничих компетентностей використовують тестовий інструмент за технологією ЗНО, що має скорочену назву «ТЗНПК», який передбачає вимірювання рівня сформованості таких компетентностей, як аналітичне мислення, критичне мислення та логічне мислення. Міністерство освіти України вказує на виділення даних трьох компонентів тому, що саме вони найбільшою мірою корелюють із важливими особливостями навчальної й професійної діяльності, пов'язаної з юриспруденцією. У зв'язку з цим виникає питання, як викладати логіку студентам юридичних факультетів, щоб вона стала у нагоді на практиці.

У вільному демократичному суспільстві на перший план висувається здатність і готовність оцінювати ситуацію критично, але без упередження, відділяти істину від хиб, самостійно знаходити рішення і захищати істину в суперечці. Традиційно викладання навчальної дисципліни «Логіка» визначають через призму форм (поняття, судження, умовиводу), законів мислення (тотожності, несуперечності, виключеного третього, достатньої підстави) та теорії доведення. Вивчення логіки за такого підходу дає змогу поглибити знання про структуру думки, але не удосконалити вміння мислити. Час вимагає побудови нової моделі викладання, що розрахована на розвиток не тільки теоретичних знань, а й практичних навичок мислити, аргументувати, письмово формувати та висловлювати точку зору, приймати рішення, розв'язувати суперечки тощо. Важливо продемонструвати, що різного роду проблемні ситуації, які потребують вирішення, можна типізувати і класифікувати. А знання процедури їхнього вирішення, ґрунтоване на евристичних принципах, дасть змогу практично виформувати фундаментальні навички логічного мислення.

Розробка логічних алгоритмів, що є методологічним підґрунтям побудови тестів з вимірювання розвитку інтелектуальних здібностей юристів (ТЗНПК), вперше в Україні знайшла втілення в роботі О. М. Юркевич і Ж. О. Павленко «Підготовка до складання ТЗНПК в завданнях та рішеннях: логічний підхід» (2018 р., 2-ге вид. у 2019 р.). Впровадження в курс логіки подібної методики має сприяти розвитку цієї дисципліни в практичному напрямку.

Отже, необхідна програма, в якій викладання логіки підпорядковане вказаній перспективі. Тому має сенс головну увагу при викладанні курсу приділити наступним інтелектуальним завданням: 1) послідовному та операціональному характеру формування інтелекту; 2) комбінаторному, імовірнісному, інформаційному і поведінковому аспектам інтелектуальних дій особи; 3) значній частині недедуктивних умовиводів в міркуваннях людини.

Прийняття до уваги цих особливостей надасть можливість по-новому викладати курс логіки для юристів, представивши його зміст як послідовно пов'язані один з одним рівні формування єдиного інтелекту.